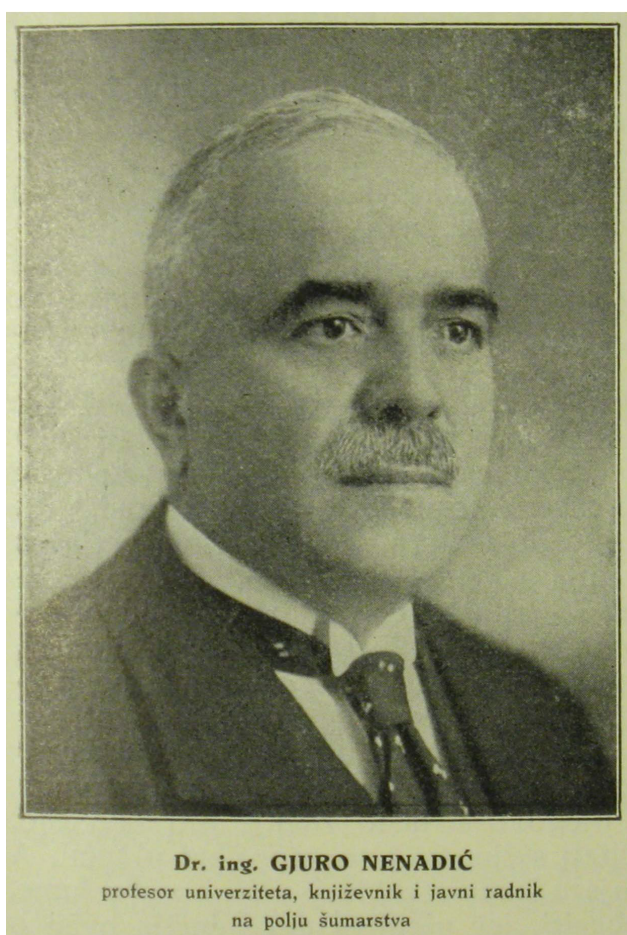

Prof. dr. sc. Đuro Nenadić Rudopolje, 1876. – Zagreb, 1966.

povodom 150. obljetnice rođenja i 60. obljetnice smrti

Oliver Vlainić

Hrvatsko šumarsko društvo

Izvor: Srećko Madjarević: Naše šume, Zagreb 1932.

Hrvatsko šumarstvo u svojih više od 260 godina postojanja kao i Hrvatsko šumarsko društvo kroz 180 godina djelovanja iznjedrilo je brojne znamenite šumare. Jedan od njih je i prof. dr. sc. Đuro Nenadić, dosada jedini šumar rektor na Sveučilištu u Zagrebu. Samo ta činjenica vrijedna je spomena na prof. Nenadića uz ostala brojna djela kojim je zadužio hrvatsku šumarsku znanost i struku. Zahvaljujući svojoj svestranosti i neiscrpoj životnoj energiji ostavio je veliki trag u raznolikom djelovanju na polju šumarstva, a pogotovo svojim pionirskim radom na osnivanju Gospodarsko-šumarskog fakulteta i Zavoda za uređivanje šuma.

Đuro Nenadić rodio se 24. travnja 1876. u ličkom mjestu Rudopolje. Budući da je potjecao iz siromašne seljačko-radničke

obitelji, nije mu bilo lako obrazovati se. Ipak nakon završene gimnazije u Zagrebu 1898. godine nastavio je školovanje u prvoj generaciji netom otvorene Šumarske akademije pri Mudroslovnom fakultetu u Zagrebu. Diplomirao je 1901. godine kao jedan od prvih šumara s diplomom Šumarske akademije. Karijeru je započeo kao šumarski vježbenik Petrovaradinske imovne općine u Srijemskoj Mitrovici. Već 1902. godine premješten je u Šumarski odsjek pri Odjelu za unutarnje poslove Kraljevske zemaljske vlade u Zagrebu. Tadašnji vizionari kojima je bilo stalo do razvoja hrvatske šumarske znanosti i struke te većeg udjela domaćih šumara u državnom šumarstvu, u kojem su tada prevladavali mađarski šumari, preko Kraljevske hrvatsko-slavonske-dalmatinske zemaljske vlade odabrali su najsposobnije diplomante Šumarske akademije Đuru Nenadića i Andriju Petračića te ih 1905. godine poslali na dvogodišnji šumarski doktorski studij na Sveučilište u Münchenu. Obojica su doktorirali 1907. godine. Nenadić se usavršio u predmetima Uređivanje šuma i Računanje vrijednosti šuma sa šumskom statistikom. Obranio je doktorsku disertaciju o rentabilitetu gospodarenja u hrastovim šumama visokog i niskog uzgojnog oblika u Hrvatskoj i Slavoniji. Po povratku sa studija nastavio je posao u Šumarskom odsjeku Zemaljske vlade prvo kao šumarski pristav, a kasnije kao šumarski povjerenik. Godine 1910. postavljen je za suplenta (pomoćnog nastavnika) na Šumarskoj akademiji, a 1912. godine imenovan je za profesora Uređivanja šuma i Računanja vrijednosti šuma. Uz to, predavao je i predmete Povijest šumarstva, Uprava šuma, Šumarska politika, Dendrometrija i Trgovina drvom. U dva navrata (1913./1914. i 1916./1917.) bio je pročelnik Šumarske akademije.

Značajan dio njegove karijere veže se za prve godina nakon raspada Austro-Ugarske Monarhije i nastanka Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca 1918. godine. Još u vrijeme Austro-Ugarske Monarhije zajedno s prof. Petračićem zalagao se za osamostaljene šumarske nastave, što je i ostvareno 1919. godine osnutkom Gospodarsko-šumarskog fakulteta te se njih dvojica smatraju i osnivačima fakulteta. U prvoj akademskoj godini 1919./1920. prof. Nenadić bio je prvi dekan fakulteta. Na mjestu dekana bio je i 1927./1928. godine. Kao posebna čast ističe se njegovo obnašanje funkcije rektora Sveučilišta u Zagrebu 1922./1923. godine, dosada jedinog profesora šumarstva na čelu zagrebačkog sveučilišta. Godine 1919. imenovan je za šefa Šumarskog odsjeka u Zagrebu Ministarstva šuma i rudnika, što nije

prihvatio zbog poslova na fakultetu. Tijekom 1921. godine bio je pomoćnik ministra šuma i rudnika Kraljevine SHS, ali je zbog poteškoća u radu dao ostavku.

Na Gospodarsko-šumarskom fakultetu osnovao je Zavod za uređivanje šuma te ga opremio i osposobio za kvalitetan nastavni i znanstveno-istraživački rad. Izradio je i dvije osnove gospodarenja, jednu za šume Lepoglavske kaznionice, a drugu za šume Prvostolnoga Kaptola Zagrebačkoga za gospodarsku jedinicu „Markuševačka gora“, poznatu kao primjer uređenja šuma po kombiniranom rašestarenju. Okušao se i u radu s gradskim zelenilom između 1935. i 1940. godine kad mu je uprava grada Zagreba povjerila uređivanje Tuškanca i Zelengaja. Vodio je i pošumljavanje prilikom izgradnje Unske pruge. Poslije 1926. godine bio je član Zemaljskoga komasacijskog povjerenstva II. stupnja u Zagrebu. Bio je nadležan i za stručni nadzor u Privremenoj državnoj upravi ekspropiriranih šuma u Delnicama nastaloj nakon provedbe agrarne reforme u šumama grofa Turn-Taxisa. Zalagao se protiv prejakog iskorištavanja šuma između dva svjetska rata.

Bio je jako plodan pisac knjiga, publikacija, studija, znanstvenih rasprava te stručnih, edukativnih i popularnih članaka. Napisao je udžbenike „Računanje vrijednosti šuma i šumska statistika“ (1922.) i „Uređivanje šuma“ (1929.) te knjigu „Osnovi šumarstva za šumarsko pomoćno osoblje, posjednike šuma i sve one, koji i sa šumama imaju posla“ (1924.) i njeno drugo dopunjeno izdanje „Osnovi šumarstva“ (1938.). Kao autor u Šumarskom listu prvi put se javio članom još kao student Šumarske akademije 1900. godine, a posljednji članak mu je objavljen 1939. godine. Znanstvene članke pisao je za fakultetski „Glasnik za šumske pokuse“. Objavljivao je svoje članke u Lugaarskom vjesniku, Obzoru, Novostima, Narodnom kolu, Pokretu, Politici, Vjesniku, Problemima, a najveći dio popularnih članaka objavio je u Ličkim novinama. Pune 32 godine između 1909. i 1941. godine bio je urednikom, ali i nakladnikom „Šumarsko-lovačkog kalendara“. Taj je kalendar lugarima služio kao dnevnik, ali i kao priručnik jer je sadržavao brojne tablice i upute za rad u praktičnom šumarstvu.

Značajan doprinos ostavio je i u Hrvatskom šumarskom društvu. Proživio je njegove brojne organizacijske mijene od Hrvatsko-slavonskoga šumarskog društva preko Jugoslavenskoga šumarskog udruženja i Hrvatskoga šumarskog društva do Saveza inženjera i tehničara šumarstva i drvne industrije SR Hrvatske. U vremenu od 1911. do 1920. godine bio je član Upravnog odbora Društva. Prilikom razlaza s Jugoslavenskim šumarskim udruženjem i obnove rada Hrvatskoga šumarskog društva 1940. godine primljen je kao član utemeljitelj. Kada je 1945. godine izabran za predsjednika Hrvatskoga šumarskog društva zajedno s prof. Petračićem zalagao se za ostanak imena Hrvatsko šumarsko društva nasuprot prijedlogu tadašnje političke vlasti za preimenovanje u Šumarsko društvo Hrvatske. Godine 1961. proglašen je počasnim članom Saveza šumarskih društava Hrvatske. Iskušao se i kao urednik Šumarskog lista zajedno s profesorima Andrijom Petračićem i Antunom Levakovićem u jednom broju iz 1920. godine.

Najteži dio života preživio je od listopada 1941. godine kada su ga vlasti NDH umirovile i otpremile u logor Jasenovac. Ipak, zalaganjem prof. Mihovila Gračanina oslobođen je iz logora. Po završetku Drugog svjetskog rata vraćen je na

Poljoprivredno-šumarski fakultet te izabran za redovitoga sveučilišnog profesora i predstojnika Zavoda za uređivanje šuma. Umirovio se 1946. godine. Međutim, ni tada nije mirovao te je nastavio suradnju s fakultetom i strukom. Suradivao je i na izradi Šumarske enciklopedije. Umro je u Zagrebu 16. srpnja 1966. u 91. godini. Sahrnjen je na zagrebačkom groblju Mirogoj.

Brojne generacije njegovih studenata pamtile su ga kako je prilikom tumačenja potrajnosti prihoda citirao Preradovićeve stihove:

*Nije blago ovo naše
domovine glavnica je
što uživat mi možemo
al potrošit ne smijemo.*

Sljedeće 2027. godine navršit će se 120 godina od stjecanja titule prvih doktora šumarskih znanosti u Hrvatskoj prof. dr. sc. Đure Nenadića i prof. dr. sc. Andrije Petračića na Sveučilištu u Münchenu. Iste godine titulu doktora prirodnih znanosti na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu stekao je prof. dr. sc. Aleksandar Ugrenović. To je svakako prigoda da se obilježi i ova vrijedna obljetnica važna za razvoj hrvatske šumarske znanosti i struke.

Koristimo priliku da pozovemo sve čitatelje Šumarskog lista ako u svojim kućnim knjižnicama imaju koji primjerak bilo kojeg Borošićevog i Nenadićevog „Šumarsko-lovačkog kalendara“ između 1909. i 1941. godine da ga ustupe na skeniranje ili po vlastitoj volji daruju knjižnici HŠD-a koja posjeduje samo po jedan primjerak za 1910., 1913., 1921. i 1926. godinu.